

Plenum

Torsdag 27.11.2025 kl. 16.00—18.11

2.9. Muntlig fråga om regeringens ekonomiska beslut (Peter Östman kd)

Muntligt spörsmål MFT 194/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Östman, varsågod.

Debatt

16.45 **Peter Östman kd:** Arvoisa puhemies! Vaikka hallitus tekisi kaiken oikein, niin jos suhdanne on heikko, niin vaikutus kasvuun, työllisyyteen ja verotuloihin on alkuun hidasta. Tämä osittain myös siksi, että sopeutustoimien onnistuminen on samaan aikaan riippuvaista myös ulkoisista, hallitsemattomista tekijöistä. Vaikeiden sopeutustoimien rinnalla hallitusohjelmaan sisältyy myös arkea kohentavia ratkaisuja: omaishoidon tuen alarajaa ja perhehoidon palkkioita korotetaan, lapsiperheiden verotusta kevennetään, työtulovähennyksen lapsikorotus nousee selvästi, [Timo Harakka: Paitsi työttömillä!] ja ruuan sekä lääkkeiden arvonlisäveron alennus tukee erityisesti pienituloisia.

Arvoisa valtiovarainministeri: eikös ole kuitenkin niin, että velkaantuneisuus ja alijäämät tarkoittavat juuri sitä, että hallituksen täytyy samanaikaisesti tehdä leikkauksia, verotusmuutoksia ja kasvuhakuista politiikkaa — niin kuin hallitus tekee — vaikka se polarisoisi mielipiteitä ja olisi poliittisesti haastavaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.46 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä, ja juuri se tästä tekeekin niin monimutkaista. Sellainen tilanne, jossa me voimme keskittyä ainoastaan johonkin näistä edustajan luettelemista toimista, olisi paljon helpompi. Mutta samaan aikaan kun käyttötalouden menoja on välttämättä leikattava — ihan suoria menoleikkauksia, joita me emme tehneet jokaiseen budjettiin, joita me olemme päättäneet uusilla säästökierröksillä — niin samaan aikaan me olemme tehneet uudistuksia, jotka katsovat eteenpäin. Me olemme tehneet esimerkiksi vaikeassa suhdannetilanteessa myös elvyttävää politiikkaa investointien ja infrahankkeiden välityksellä. Me samaan aikaan lisäämme merkittävästi puolustukseen, turvallisuuteen, hyvinvointialueille rahoitusta. Maksamme joka vuosi yhä suurempaa määrää valtionlainan korkomenoja. Tämä on se kokonaisuus, ja siinä mielessä olen kyllä tästä hallituksesta hyvinkin ylpeä, että meillä on ollut toimintakykyä reagoida myös uusiin tilanteisiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 117/2025 rd

16.47 **Joona Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tästä alkuperäisestä kysymyksestä keskustelu meni tähän alijäämämenettelyyn ja tähän tarkkailuluokkaan, jonne todella nyt sitten Suomi päättyy. Aikaisemmin tällä kaudellahan hallitus miltei kaikki päätökset on perustellut sillä, että tämä tarkkailuluokka pitää välttää. Ymmärrän sen, että se on pirun noloa nyt, kun te joudutte sinne tukiovetukseen, mutta nyt kun sinne ollaan sitten joutumassa, niin nyt siitä onkin tehty vähän tämmöinen, että olkia kohauttamalla mennään vain eteenpäin ja todetaan, että eihän tässä ollutkaan mitään ihmeempiä. Ja kun kuuntelee tätä keskustelua, niin kaikki on siis edellisen hallituksen vika, [Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä, mutta kun se on!] ja niin kuin ministeri Purra totesi, ratkaisut tekee seuraava hallitus, niin että mitä tämä hallitus tässä tekee?

Arvoisa puhemies! Arvoisa valtiovarainministeri, voisitteko nyt ainakin vastata siihen kysymykseen, voitaisiinko nyt yhdessä sopia, että ei ainakaan pahenneta tätä julkisen talouden tilannetta ja jätetä se yhteisövero ennalleen? [Puhemies koputtaa] Itse asiassa te saattaisitte päästä jopa siihen omaan tavoitteeseenne vuonna 27.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.49 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Räsänen puheenvuoro taisi olla taas valmiiksi kirjoitettu, sillä se ei lainkaan kertonut tästä keskustelusta. [Joona Räsänen: Voin kuule myöntää, ettei ole ollut koskaan!] Päinvastoin täällä on kerrottu, miten vaikea tilanne on; miten tämä hallitus kantaa vastuuta omasta politiikastaan, ei edellisten hallitusten toimista; kuinka me olemme näissä ongelmissa juuri siksi, että tässä maassa on vuosikaudet tehty leväperäistä, holtitonta politiikkaa ja on lisätty menoja, vaikka tuloja ei ole ollut. Velka on kasvanut, krooniset epätasapainot ovat kehittyneet koko ajan. [Timo Harakka: Kokoomus!]

Minä en suhtaudu komission alijäämämenettelyyn olkia kohauttamalla, mutta olen kuvannut sen vaikutukset, sen, mitä se tulee tarkoittamaan. Me emme vielä tiedä tarkkoja nettomenopolkuja ja sitä sopeutustarvetta, mutta ne tulevat tässä piakkoin täsmentymään. Arvioni on se, että tälle kaudelle ei tule enää merkittävästi lisää vaatimuksia, koska me teemme niitä ilman komission vaatimuksia juuri siksi, kuten olen korostanut, että me emme tee Euroopan unionin takia näitä päätöksiä. Samaan aikaan, totta kai, me haluamme noudattaa finanssipoliittisia sääntöjä. [Puhemies koputtaa] En tiedä, haluttiinko niitä noudattaa vuonna 2020, kun edellisen kerran uhattiin komissiosta, että EDP eli alijäämämenettely on edessä, mutta tämä hallitus kyllä toimii. [Timo Harakka: Entä se veroale?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lintilä, olkaa hyvä.

16.50 **Mika Lintilä kesk** (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Talous on oikeastaan henkimaailman asioita, [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei nyt sentäs!] ja tähän ilmapiiriin vaikuttaa valtavasti se, mitä niin sanotusti keskituloisten henki tällä hetkellä kertoo. Jos me ajatellaan, niin keskituloiset, 30 000—60 000 vuodessa tienavat, ovat suurimpia veronmaksajia, [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] jos me otetaan ne kaikkien huomioon: välilliset verot, tuloverot ja niin edelleen. Toisaalta he ovat perustellusti lähteneet siitä, että on tietty kokonaispaketti: siellä on terveyspalvelut, koulutus et cetera. Ne kaikki pienenevät tällä hetkellä. He joutuvat ostamaan niitä yksityisiltä markkinoilta. He maksavat kahteen kertaan: he maksavat veroja, he maksavat yksityisiä. Nämä työssäkäyvät ovat aina usko-

Punkt i protokollet PR 117/2025 rd

neet siihen, että tämä järjestelmä toimii, mutta nyt heidän uskonsa tähän järjestelmään horjuu. Millä te palautatte näitten ihmisten uskon suomalaiseen yhteiskuntaan ja siihen, että he tunnollisina veronmaksajina saavat ne palvelut? Te siirrätte veronkevennykset sinne suurituloisiin. [Puhemies koputtaa] Täällä on puhuttu aina pienituloisista ja suurituloisista, mutta nämä keskituloiset ovat jääneet väliin. Valtiovarainministeri, millä te palautatte [Puhemies koputtaa] näitten keskituloisten uskon Suomeen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, nyt aika on käytetty korkojen kera.

16.52 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me palautamme uskoa ja luottamusta sillä, että me jatkamme tätä työtä. Me emme väitä, että näitä asioita ja edustajan aivan oikeutetusti kuvaamia ongelmia pystytään ratkaisemaan yhdellä hallituskaudella. Olen itse pyrkinyt olemaan tässä hyvin rehellinen, mihin suuntaan Suomessa pitää mennä. Ylipäätänsä se verotaakka suomalaisella työntekijällä on korkea. Se on korkea vielä tämän hallituksen merkittävien veronalennusten jälkeenkin.

Toisaalta kun esimerkiksi on Suomessa keskituloinen versus sitten, jos verrataan ensimmäisen tuloluokan tai vaikka kymmenennen tuloluokan ihmisten käteenjäävää osuutta, niin huomataan, että me eroamme myös tässä esimerkiksi Pohjoismaista, monista Keski-Euroopan maista. Meillä jo varsin alhaisilla tuloilla lasketaan keskituloiseksi, puhumattaakaan siitä, että meillä myös korkeimpaan tuloluokkaan päästään suhteellisen alhaisilla tuloilla. Tämä on tietenkin koko kansantalouden ja yhteiskunnankin kannalta merkittävä ongelma.

Mutta ei niitä veroja ja pystytä millään muulla tavalla alentamaan kuin huolehtimalla siitä, että meillä tulevaisuudessa olisi talouskasvua, ja toisaalta, että meidän menot ovat vastaavat kuin tulot, koska niin, [Puhemies koputtaa] että me velaksi jatkaisimme toimintaa koko ajan enemmän ja enemmän eikä olisi edes mitään näkymää paremmasta, me emme voi jatkaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

16.53 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtiovarainministeri, sanoitte muutama puheenvuoro sitten, että joskus poliitikoiden on vaikea nähdä kauas tulevaisuuteen. Siltä minustakin tuntuu, kun kuuntelen tätä hallituksen talouspolitiikkaa, joka sivuuttaa täysin ilmastokriisin ja luontokadon uhkat ihmisille, luonnolle ja myös meidän taloudellemme.

Meille vihreille talous on väline rakentaa parempaa tulevaisuutta. Me käyttäisimme myös verotusta vähentämään yhteiskunnalle aiheutuvaa haitallista toimintaa ja samalla toki vahvistaisimme julkista taloutta. Ehdotamme vaihtoehtobudjetissa, että asettaisimme veron ympäristölle ja terveydelle haitalliselle ulkomaalaiselle krääsätaloudelle ja samalla alentaissimme kotimaisten korjauspalveluiden arvonlisäveroa. Kiertotalous ja suomalainen työ kiittäisivät. Vaihtoehtobudjetissamme on myös muita esimerkkejä, miten parannamme julkista taloutta ja vauhditamme vihreää siirtymää.

Arvoisa valtiovarainministeri, aiotteko te vihdoin tarttua tähän ehdotukseemme vihreästä verouudistuksesta, jolla vahvistamme todella julkista taloutta ja vauhditamme myönteistä kehitystä ihmisille, ympäristölle ja taloudelle?

Punkt i protokollet PR 117/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.54 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallituksen veropolitiikka ja verouudistukset ovat sinivalkoisia. En nimittäisi niitä vihreiksi. Mutta samaan aikaan tietenkin on tämä todellisuus, jossa näiden krääsäpakettien määrä merkittävästi lisääntyy — lukemathan ovat aivan huikeita. Totta kai tämä ongelma on havaittu esimerkiksi Euroopan unionin tasolla, jossa omassa neuvostossanikin tähän pyritään löytämään ratkaisuja. Samaa aikaan itse mielelläni vältän sellaista moralisointia myöskin tämän kysymyksen kohdalla. Se, että suomalainen ihminen tilaa Aasiasta jonkin tuotteen halvalla versus, että hän kävisi ostamassa sen käytännössä samanlaisen tuotteen vähän kalliimmalla jostakin marketista, tai se, mikäli hänellä ei ole varaa käyttää niin merkittävästi kalliimpiin tuotteisiin, että oikeasti voisi tukea suomalaista tuotantoa, ei ole ihan niin yksinkertainen asia, mikä tietenkin viittaa siihen, että meidän pitäisi pystyä tekemään systeemitason isompia ratkaisuja, ei vain niin, että ne kohdistuisivat esimerkiksi yhteen maahan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

16.55 **Aino-Kaisa Pekonen vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Purra, te täällä viikosta toiseen esitätte, että teitä kiinnostaisi valtion velkaantuminen, mutta kyllä teidän bluffinne tässä on paljastunut. [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho! — Käsittämätöntä!] Oikeistohallitus nimittäin jakaa velkarahaa huolettomasti, kun omat intressiryhmät sitä pyytävät, ja vieläpä miljardikaupalla. Tässä on nyt jo useampi edustaja tänäänkin puuttunut tähän yhteisöveroon. Tosiaan vuodelle 27 hallitus on päättänyt alentaa yhteisöveroä lähes miljardilla eurolla, vaikka tämänkaltaisilla toimilla ei ole aiemminkaan saatu kasvua aikaiseksi. Aiemmat hallitukset ovat alentaneet yhteisöveroä ja työnantajamaksuja useilla miljardeilla euroilla, mutta luvattuja investointeja ja kasvua ei ole tullut. Ainoastaan osingot ovat kasvaneet ja rikkaat rikastuneet. Miksi te, ministeri Purra, uskotte, että tällä kertaa nyt kävisi jotenkin toisin? Minä kysyn teiltä, arvoisa valtiovarainministeri: onko Suomella teidän mielestänne varaa ottaa lisää velkaa vain siksi, että miljonäärien osinkotulot kasvaisivat?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.56 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen huomattavan huolestunut ja kannan huolta tämän maan velkaantumisesta. Mitä tulee sitten yhteisöveron alennukseen, niin tietenkin poliittisesti me olemme varmasti hallituksessa eri mieltä teidän kanssanne. Muistuttaisin, että teidän vaihtoehtobudjetissanne kiristettiin veroja kuusi miljardia. [Aino-Kaisa Pekonen: Ei kiristetty! Se ei pidä paikkaansa!] Voin lyödä vaikka pääni pantiksi siitä, että mikä tahansa yhteisöveron alennus, [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] oli se sitten 18:aan tai 15:een, jota muun muassa edustaja Harkimo ehdotti ja ymmärtääkseni keskustakin, on kuitenkin parempi kuin se kuusi miljardia kiristystä. [Vasemmalta: Onko teidän mielestänne varaa?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 117/2025 rd

16.57 **Saku Nikkanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ministeri Purra, te kovasti tuossa yhdessä puheenvuorossa kaipailitte sitä, että voi kunpa olisikin joku hallitus katsonut riittävän pitkälle eteenpäin. Nyt täytyy sanoa, että te olette ehkä syyllistyneet siihen pahimpaan virheeseen, mitä tällainen pitkälle katseleva talousajattelu saattaa tuottaa, nimittäin te ette ole huomanneet katsoa siihen eteenne ja olette ikään kuin pudonneet siihen ensimmäiseen kaivoon. Nyt ollaan siinä ensimmäisessä kaivossa ja istutaan siellä pohjalla ja olemme siellä talouden alijäämämenettelyssä, mutta olemme myös toisessa alijäämämenettelyssä, nimittäin sosiaalisen eriarvoisuuden kasvu on tuonut meidät EU-komission mukaan jo myös toiselle tarkkailuluokalle.

Tämä sosiaalisen eriarvoisuuden kasvu johtuu erityisesti työttömyyden lisääntymisestä, ja haluaisinkin kysyä: mitä te aiotte tehdä nyt edelleen kasvaneelle työttömyydelle ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyydelle? Se jos mikä on ratkaiseva kysymys siinä, [Puhemies koputtaa] miten siihen seuraavaan kasvuun päästään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.59 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia edustaja Nikkaselle tärkeän aiheen esille nostamisesta. — Täällä aikaisemmin kerroin siitä, miten työllisyydessä nähdään nyt ensimmäistä kertaa, onneksi, myös valoisia merkkejä. Mutta samaan aikaan on todettava, että en väheksy yhtään yli 300 000 työttömänä olevan suomalaisen tilannetta. Se on aivan selvä asia. Sen takia me teemme laajasti uudistuksia suomalaiseen yhteiskuntaan, jotta me nimenomaan saamme lisää tilaa kasvulle ja lisää tilaa suomalaisille yrityksille palkata uusia työntekijöitä — kymmeniä ja kymmeniä päätöksiä, on sitten kyse verotuksesta, työmarkkinuudistuksesta, sääntelyn purkamisesta, luvituksen uudistamisesta tai vaikka siitä, että huolehditaan, että osaavan työvoiman saatavuudesta saadaan pidettyä huolta. Käyn hyvin tiiviisti keskustelua työllisyysalueiden kanssa ja olen hyvin voimakkaasti myös kannustanut kuntia ja kaupunkia tarttumaan tässä hetkessä pitkäaikaistyöttömien tilanteeseen, mutta selvää on se, että me teemme kaiken voitavan, jotta heitä voidaan auttaa.

Frågan slutbehandlad.